

Livsens vand

Der var engang en konge, som var så syg, at alle mennesker troede, han skulle dø, og hans tre sønner gik bedrøvede ud i haven og græd. Der mødte de en gammel mand, som spurgte, hvad der var i vejen, og de fortalte ham, at deres far var så syg, at han nok døde, og de vidste slet ikke, hvordan de skulle hjælpe ham. "Jeg ved, hvad der kan hjælpe ham," sagde den gamle mand, "det kan livsens vand. Når han drikker det, bliver han rask, men det er meget vanskeligt at få fat på." - "Jeg skal hente det," sagde den ældste, gik op og bad kongen, om han måtte drage ud for at hente livsens vand, for det var det eneste, der kunne hjælpe. Kongen ville ikke have det. "Det er altfor farligt," sagde han, "lad mig så hellere dø." Men prinsen blev ved at plage, til han fik lov. Og ved sig selv tænkte han: "Hvis jeg bringer vandet, holder min far mest af mig, og så arver jeg riget."

Han drog nu af sted, og da han havde redet i nogen tid, mødte han en dværg, der råbte: "Hvor skal du hen i sådan en fart." - "Det behøver du ikke at vide, din dumme dværg," svarede prinsen hovmodig. Da blev den lille mand vred og ønskede ondt over hans hovede. Prinsen red lidt efter ind på en bjergvej, og jo længere han red, jo tættere stod bjergene, og til sidst blev vejen så snæver, at han ikke kunne komme et skridt videre, og det var umuligt at vende hesten eller komme ned, han var helt indespærret. Den syge konge ventede længe på ham, men han kom ikke. "Lad mig nu drage ud og søge efter vandet," sagde den næstældste søn og tænkte: "Hvis min bror er død, tilfalder riget mig." Kongen ville først ikke vide af det, men gav til sidst efter. Prinsen red samme vej som sin bror og mødte også den lille dværg, der spurgte, hvor han skulle hen i den fart. "Hvad kommer det dig ved," svarede prinsen og red af sted uden at se sig om. Da forbande dværgen ham, og han kom ind på den samme bjergvej og blev også siddende fast uden at kunne komme hverken frem eller tilbage. Sådan går det de hovmodige.

Da den anden søn heller ikke kom hjem, bad den yngste prins, om han måtte drage ud efter vandet, og kongen måtte til sidst give ham lov. Da han mødte dværgen, og denne spurgte, hvor han skulle hen så hurtigt, standsede han og svarede: "Jeg skal ud og søge efter livsens vand, for min far er dødssyg." - "Ved du,

hvor det er?" spurgte dværgen, og det vidste prinsen jo ikke. "Fordi du har båret dig pænt ad og ikke været hovmodig som dine onde brødre, skal jeg sige dig, hvordan du skal få det," sagde dværgen. "Det strømmer i en brønd, der ligger i en fortryllet slotsgård, men der kommer du ikke ind, hvis jeg ikke giver dig et jernris og to brød. Med riset skal du slå tre slag på slottets jernport, så springer den op. Indenfor ligger to løver med opspærret gab, men når du giver dem brødet, bliver de stille. Skynd dig så at tage vandet, inden klokken slår tolv, for så smækker porten i." Prinsen takkede ham, tog riset og brødet og begav sig på vej. Da han kom til slottet, fandt han alt, som dværgen havde sagt. Ved det tredje slag sprang porten op, og da han havde kastet brødet til løverne, gik han ind i slottet. Han kom ind i en stor sal, hvor der sad fortryllede prinser. De havde ringe på fingrene, og dem tog han af, og da han så, at der lå et sværd og et brød, tog han også det med sig. Han gik videre og kom ind i et værelse, hvor der stod en dejlig pige. Hun blev meget glad, da hun så ham, kyssede ham og sagde, at han skulle have hele riget, og når han kom tilbage om et år, skulle deres bryllup fejres. Hun fortalte ham, hvor brønden var, og sagde, at han måtte skynde sig at hente noget af det, inden klokken slog tolv. Han kom så ind i et værelse, hvor der stod en lækker opredt seng, og han var så træt, at han lagde sig der for at hvile sig lidt. Men han faldt i søvn og vågnede først, da klokken slog tre kvarter til tolv. Forskrækket sprang han op, løb ud til brønden og øste vand i et bæger, der stod ved siden af, og skyndte sig af sted. I det øjeblik, han løb ud, slog klokken netop tolv og porten smækkede så voldsomt i, at et stykke af hans hæl blev siddende i klemme. Han begav sig nu på hjemvejen, glad over at han havde vandet og mødte igen dværgen. "Det er store skatte, du har vundet der, sagde han, da han så sværdet og brødet, "med det våben kan du overvinde hele hære, og brødet bliver aldrig spist op." Prinsen ville ikke komme hjem uden sine brødre og sagde: "Kan du ikke sige mig, hvor mine brødre er. De drog ud før jeg for at søge livsens vand og er ikke kommet hjem igen." - "De sidder klemt inde mellem to bjerge," svarede dværgen, "jeg har forbandet dem, fordi de var så hovmodige." Prinsen bad så længe, til dværgen slap dem løs igen, men han advarede ham og

sagde: "Tag dig i agt for dem, de har et ondt hjerte."

Da hans brødre kom, glædede han sig og fortalte dem, at han havde et bæger fuldt af livsens vand med hjem, og havde frelst en dejlig prinsesse, som ville vente på ham et år, så skulle brylluppet fejres, og han blev konge over et stort rige. De red nu videre sammen og kom til et land, hvor der var hungersnød og krig, og kongen troede, at riget helt skulle gå til grunde, så stor var nøden. Prinsen gav ham nu brødet, og hele folket kunne spise sig mæt, sværdet fik han også, og slog fjenderne på flugt, så at der igen blev ro og fred i landet. Prinsen fik så brødet og sværdet igen, og de drog videre. De kom endnu til to lande, hvor der var krig og hungersnød, og prinsen reddede også dem med sværdet og brødet. De gik så ombord på et skib og sejlede over havet. Undervejs sagde den ældste til den næstældste: "Far vil naturligvis give riget til vores yngste bror, fordi han har hentet vandet, og det tilkommer jo i grunden os." De var så misundelige, at de aftalte, de ville gøre det af med ham. Og engang, da han sov, hældte de livsens vand af hans bæger over i et andet og tog det, og kom salt havvand i hans.

Da de kom hjem, bragte den yngste prins sit bæger til den syge konge, for at han skulle drikke vandet og blive rask. Men da han havde sunket det salte havvand, blev han endnu mere syg. Han jamrede og klagede, og da kom de to ældste sønner, anklagede den yngste for at have villet forgive ham og sagde, at de bragte ham det rette livsens vand. Næppe havde han drukket deraf, før alle smerter svandt, og han blev stærk og rask som i sine unge dage. De to onde prinser lo ad deres bror og sagde spottende: "Du har ganske vist fundet livsens vand, men nu høster vi lønnen af din møje. Du skulle have været klogere og have passet bedre på. Mens du lå og sov ude på havet, tog vi vandet fra dig, og om et år henter en af os den smukke prinsesse. Men tag dig i agt for at sige det til nogen. Far tror dig for resten heller ikke, og hvis du siger et eneste ord, skal du komme til at bøde med dit liv, men tier du, skal du få lov til at beholde det."

Den gamle konge var vred på sin yngste søn og troede, han havde stræbt ham efter livet. Han lod hele hoffet samle for at de skulle dømme ham, og de blev enige om, at han i al hemmelighed skulle skydes. En dag, da prinsen red på jagt uden at ane noget ondt, fik kongens jæger befaling til at gå med. Da de kom ud i skoven, så prinsen, hvor bedrøvet jægeren så ud og spurgte hvad der var i vejen. "Jeg kan ikke sige det, men jeg må dog gøre det," svarede jægeren. "Sig det kun," sagde

prinsen, "jeg skal ikke blive vred på dig." - "Kongen har befalet mig at skyde eder ned," sagde jægeren. Prinsen blev meget forskrækket. "Å, lad mig leve," bad han, "jeg giver dig mine kongelige klæder, så kan du give mig dine." - "Det vil jeg gerne," svarede jægeren, "jeg havde dog ikke kunnet bringe over mit hjerte at dræbe eder." De byttede nu klæder, jægeren gik hjem og prinsen gik dybere ind i skoven.

Nogen tid efter kom der sendende tre vogne med guld og ædelstene til den yngste prins. De var en takkegave fra de tre konger, som med prinsens sværd havde overvundet deres fjender og med hans brød mættet det sultne folk. "Mon min søn skulle være uskyldig," tænkte kongen og sagde til sine folk: "Bare min søn dog levede endnu. Det gør mig så ondt, at jeg har ladet ham slå ihjel." - "Han lever," råbte jægeren, "jeg kunne ikke få mig til at opfylde eders befaling." Der faldt en sten fra kongens hjerte, og han lod bekendtgøre i hele riget, at hans søn måtte komme tilbage, han skulle blive modtaget med glæde.

Kongedatteren lod imidlertid foran sit slot lave en vej af strålende guld og lod gøre bekendt, at den, der kom ridende midt ned ad vejen, var hendes rette brudgom og han skulle de lade komme ind, men hvis nogen red ved siden af måtte de ikke lukke op for ham. Da året omtrent var forløbet, ville den ældste prins skynde sig til prinsessen og udgive sig for hendes befrier og få både hende og hendes rige. Han red altså af sted og kom til slottet, men da han så den smukke, gyldne vej, tænkte han: "Det er synd at ride på den," og red over på højre side. Da han kom til porten, sagde folkene, at han skulle drage bort igen, han var ikke den rette. Kort tid efter begav den anden prins sig af sted, og da han kom til den gyldne vej, og hesten havde sat foden derpå, tænkte han: "Det ville være synd at træde den itu," og red hen ved venstre side. Da han kom hen til porten, sagde folkene også til ham, at han skulle drage bort, han var ikke den rette. Da året var omme, besluttede den yngste prins at ride hen til sin elskede og glemme sin sorg hos hende. Hele tiden tænkte han på hende og ønskede, at han var hos hende, så han lagde slet ikke mærke til den gyldne vej. Hesten travede midt henover den, porten blev åbnet for ham, og kongedatteren modtog ham med glæde og sagde, at han var hendes redningsmand og rigets herre, og brylluppet blev fejret med stor pragt. Hun fortalte ham nu, at hans far havde tilgivet ham og ladet ham kalde hjem. Prinsen vendte så tilbage og fortalte ham, hvordan brødrene havde bedraget ham. Den gamle

konge ville straffe dem, men de var sejlet af sted over
havet og kom aldrig mere igen.

* * *